

2024/2059

2.8.2024

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) 2024/2059

ze dne 31. května 2024,

kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806, pokud jde o prodloužení dočasného pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni⁽¹⁾, a zejména na čl. 8 odst. 6 písm. b) uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Vanuatská republika je uvedena na seznamu v příloze II nařízení (EU) 2018/1806 mezi třetími zeměmi, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni při překračování vnějších hranic členských států pro pobyty, jejichž celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů. Osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu je použitelné od 28. května 2015, kdy byla podepsána Dohoda mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (dále jen „dohoda“) ⁽²⁾ a kdy se tato dohoda začala prozatímně provádět v souladu s jejím čl. 8 odst. 1. Dohoda vstoupila v platnost dnem 1. dubna 2017.
- (2) Od 25. května 2015 poskytuje Vanuatu režim občanství pro investory, jehož prostřednictvím mají státní příslušníci třetích zemí, na které se jinak vztahuje vízová povinnost, možnost získat výměnou za investice občanství Vanuatu, čímž získají bezvízový přístup do Unie.
- (3) V souladu s čl. 8 odst. 2 písm. d), čl. 8 odst. 3 a čl. 8 odst. 6 písm. a) nařízení (EU) 2018/1806 dospěla Komise k závěru, že udělování občanství Vanuatu v rámci jeho režimů občanství pro investory představuje zvýšené riziko pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek členských států, a přijala prováděcí nařízení (EU) 2022/693 ⁽³⁾ o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu. Pozastavení se použilo ode dne 4. května 2022 do dne 3. února 2023.
- (4) Po zahájení uplatňování uvedeného prováděcího nařízení Komise v souladu s čl. 8 odst. 6 písm. a) třetím pododstavcem nařízení (EU) 2018/1806 navázala s Vanuatu posílený dialog za účelem nápravy okolností, které vedly k dočasnému pozastavení osvobození od vízové povinnosti. Vanuatu se však v této fázi dialogu smysluplně nezapojilo. Protože okolnosti, které vedly k pozastavení, přetrvávaly, přijala Komise v souladu s čl. 8 odst. 6 písm. b) nařízení (EU) 2018/1806 dne 1. prosince 2022 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2023/222 ⁽⁴⁾, kterým se dočasně pozastavuje uplatňování přílohy II na dobu 18 měsíců pro všechny státní příslušníky Vanuatu. Pozastavení se použije ode dne 4. února 2023 do dne 3. srpna 2024.
- (5) Po vstupu uvedeného nařízení v přenesené pravomoci v platnost Komise pokračovala v dialogu s Vanuatu, přičemž v období od února 2023 do dubna 2024 se uskutečnila čtyři setkání a řada písemných výměn informací.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj>.

⁽²⁾ Úř. věst. L 173, 3.7.2015, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2015/1035/oj.

⁽³⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/693 ze dne 27. dubna 2022 o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu (Úř. věst. L 129, 3.5.2022, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/693/oj).

⁽⁴⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/222 ze dne 1. prosince 2022 o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro všechny státní příslušníky Vanuatu (Úř. věst. L 32, 3.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/222/oj).

- (6) Většina obav souvisejících s režimy občanství pro investory, které uplatňuje Vanuatu a které Komise uvedla v prováděcím nařízení (EU) 2022/693, přetrvává. Vanuatu sice v roce 2023 přijalo řadu legislativních změn, jejichž cílem je tyto obavy řešit, nepředložilo však uspokojivé důkazy o tom, že tyto změny jsou prováděny a že jsou dostatečné ke zmírnění bezpečnostních rizik jeho režimů občanství pro investory.
- (7) Režimy občanství pro investory uplatňované Vanuatu stále nestanoví pro žadatele žádný požadavek na skutečné bydliště nebo fyzickou přítomnost na Vanuatu. Proces podávání žádostí je stále řízen specializovanými agenturami nacházejícími se mimo Vanuatu, a žadatel tudíž nemusí mít žádný přímý kontakt s orgány Vanuatu. V průběhu procesu podávání žádostí se s žadateli nekonají žádné pohovory. Skutečnost, že není požadován osobní pohovor, omezuje možnosti orgánů Vanuatu řádně žadatele prověřit nebo ověřit informace uvedené v žádosti, včetně jejich pravdivosti a věrohodnosti.
- (8) Žádosti jsou nadále zpracovávány ve velmi krátkých lhůtách. Zejména proces prověřování a hloubkové kontroly žádosti trvá maximálně 14 dní s možností prodloužení na 30 dní. Míra zamítnutí je nadále extrémně nízká, což potvrzuje posouzení Komise týkající se nízké spolehlivosti postupů šetření. Podle informací poskytnutých Vanuatu obdrželo Vanuatu v letech 2022 a 2023 celkem 1988 žádostí o občanství výměnou za investice a z těchto žádostí bylo zamítnuto pouze 27.
- (9) V březnu 2023 Vanuatu novelizovalo svůj zákon o občanství tím, že nahradilo orgány a postupy pro prověřování a hloubkovou kontrolu žádostí. Předchozí výbor pro vnitřní kontrolu jmenovaný předsedou vlády byl nahrazen třemi orgány: vanuatskou policií, finanční zpravodajskou jednotkou a vanuatskými imigračními službami. Tyto orgány provádějí kontroly, včetně kontrol v databázích Interpolu, a podávají zprávy generálnímu tajemníkovi Komise pro občanství. Na jedné straně se zdá, že tento nový postup zmírňuje riziko udělování občanství osobám, které jsou uvedeny v databázích Interpolu, na druhé straně však neobsahuje další nezbytné prvky pro řádné posouzení neexistence bezpečnostních rizik žadatelů. Vanuatské orgány zejména nemají k dispozici odpovídající prostředky k ověření pravdivosti dokladů vydaných zemí původu nebo bydliště žadatele, včetně dokladů totožnosti a výpisů z rejstříku trestů, jelikož si tyto orgány nevyměňují informace se zemí původu nebo bydliště žadatele.
- (10) Mezi zeměmi původu úspěšných žadatelů v letech 2022 a 2023 jsou většinou země, jejichž státní příslušníci potřebují pro krátkodobý pobyt v Unii vízum. V roce 2023 podali nejvíce žádostí státní příslušníci Číny (519) a Ruska (237). Na rozdíl od jiných třetích zemí, které uplatňují režimy občanství pro investory, Vanuatu po zahájení ruské útočné války proti Ukrajině nadále přijímá a vyřizuje žádosti ruských státních příslušníků.
- (11) Před rokem 2021 mohly osoby, které získaly občanství Vanuatu v rámci programu občanství pro investory, následně ve Vanuatu požádat o změnu jména. Během dialogu Vanuatu informovalo Komisi, že v roce 2021 byly změněny příslušné právní předpisy, které stanovily, že osoby s dvojím občanstvím si nemohou nechat ve Vanuatu zapsat změnu jména. Vanuatu však Komisi rovněž informovalo, že od roku 2019 nevede žádné záznamy o změnách jména, takže nemohlo poskytnout žádné informace o počtu osob, které získaly občanství prostřednictvím investic a následně si změnily jméno, ani o případných následných kontrolách těchto osob.
- (12) Vanuatu sice Komisi informovalo, že na základě jeho judikatury je možné odejmout občanství, pokud bylo získáno podvodem nebo v rozporu se zákonem, neposkytlo však informace o skutečných případech odejmutí občanství získaného prostřednictvím režimů pro investory. Vanuatu navíc nezavedlo žádný strukturální mechanismus monitorování *ex-post*, který by řešil potenciální bezpečnostní rizika u více než 10 000 pasů vydaných před změnou právních předpisů a zavedením údajně přísnějšího postupu kontroly. V únoru 2023 Vanuatu zřídilo vyšetřovací komisi, jejímž úkolem je prošetřit veškerá údajná pochybení spáchaná během fungování režimů od jejich zavedení. V dubnu 2024 Vanuatu informovalo, že šetření vyšetřovací komise stále probíhá a že nelze stanovit konkrétní datum předložení jejích závěrů.

- (13) V souladu s čl. 8 odst. 7 nařízení (EU) 2018/1806 Komise před koncem doby platnosti nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2023/222 předložila Evropskému parlamentu a Radě zprávu⁽⁵⁾, v níž podrobně popsala dialog s Vanuatu a dospěla k závěru, že Vanuatu nenapravilo okolnosti, které vedly k pozastavení. K této zprávě je přiložen legislativní návrh⁽⁶⁾ na změnu nařízení (EU) 2018/1806 s cílem převést odkaz na Vanuatu z přílohy II do přílohy I nařízení (EU) 2018/1806, a tedy znovu trvale zavést vízovou povinnost pro státní příslušníky Vanuatu.
- (14) V souladu s čl. 8 odst. 6 druhým pododstavcem nařízení (EU) 2018/1806, pokud Komise takový legislativní návrh předložila, má být období pozastavení osvobození od vízové povinnosti týkající se Vanuatu prodlouženo o šest měsíců a poznámka pod čarou má být odpovídajícím způsobem změněna.
- (15) Pokud jde o Island a Norsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*⁽⁷⁾, která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě B rozhodnutí Rady 1999/437/ES⁽⁸⁾.
- (16) Pokud jde o Švýcarsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*⁽⁹⁾, která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodech B a C rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2008/146/ES⁽¹⁰⁾.
- (17) Pokud jde o Lichtenštejnsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*⁽¹¹⁾, které spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodech B a C rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2011/350/EU⁽¹²⁾.

⁽⁵⁾ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu (COM (2024) 366 final ze dne 31. května 2024).

⁽⁶⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2018/1806, pokud jde o Vanuatu (COM(2024) 365 final ze dne 31. května 2024).

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

⁽⁸⁾ Rozhodnutí Rady 1999/437/ES ze dne 17. května 1999 o některých opatřeních pro uplatňování dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* (Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 52, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2008/178\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2008/178(1)/oj).

⁽¹⁰⁾ Rozhodnutí Rady 2008/146/ES ze dne 28. ledna 2008 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj>.

⁽¹²⁾ Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

- (18) Toto nařízení nerozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se účastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES ⁽¹³⁾; Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.
- (19) Pokud jde o Kypr, je toto nařízení aktem navazujícím na schengenské *acquis* nebo s ním jinak souvisejícím ve smyslu čl. 3 odst. 1 aktu o přistoupení z roku 2003,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Dočasné pozastavení osvobození od vízové povinnosti

V příloze II nařízení (EU) 2018/1806 se v části 1 položka týkající se Vanuatu nahrazuje tímto:

„Vanuatu (*)

- (*) Osvobození od vízové povinnosti pro všechny státní příslušníky Vanuatu se pozastavuje od 4. února 2023 do 3. února 2025.“

Článek 2

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 4. srpna 2024 do dne 3. února 2025.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne 31. května 2024.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹³⁾ Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).